

кружкових занять по математике, неразрывно связанных с подготовкой к олимпиадам, в этом направлении имеются свои проблемы. Учителя осуществляют подготовку учащихся к олимпиадам, опираясь на свой собственный опыт, взгляды, т.е., как правило, работа ведется на эмпирическом уровне без должной теоретической основы.

В МГПУ им. И.П. Шамякина учебный план по специальности «Математика и информатика» включает дисциплину «Решение олимпиадных задач по математике». Данная учебная дисциплина относится к вузовскому компоненту. При определении её содержания мы ориентировались на инструкцию «О порядке проведения Республиканской олимпиады», утвержденной постановлением Министерства образования Республики Беларусь и учебные программы факультативных занятий «Готовимся к олимпиадам по математике» по учебному предмету «Математика». Данные программы определяют тематику подготовки учащихся. Однако не существует учебного пособия для студентов к данному виду работы. На лекционных и практических занятиях по учебной дисциплине «Решение олимпиадных задач по математике» студенты знакомятся с подготовленными нами учебными материалами, методическими рекомендациями, направленными на подготовку учащихся к предметным олимпиадам. Хочется отметить, что подобранный нами учебный материал непосредственно связан с материалом таких дисциплин как алгебра, теория чисел, математический анализ, комбинаторика и др. при этом он адаптирован для учащихся школ.

Активное участие студентов в консультировании и курировании творческих научных работ учащихся, в их подготовке к предметным олимпиадам, позволяет приобрести опыт, необходимый в дальнейшей профессиональной деятельности.

Аннотация. Иваненко Л., Ханеня О. Методические приемы подготовки студентов к работе с одаренными детьми. В статье рассмотрены методические приемы, направленные на формирование профессиональных компетенций студентов при работе с одаренными детьми.

Ключевые слова: работа с одаренными детьми, межпредметные олимпиады, творческие научные работы.

Анотація. Иваненко Л., Ханеня О. Методичні прийоми підготовки студентів до роботи з обдарованими дітьми. У статті розглянуті методичні прийоми, спрямовані на формування професійних компетенцій студентів при роботі з обдарованими дітьми.

Ключові слова: робота з обдарованими дітьми, міжпредметні олімпіади, творчі наукові роботи.

Annotation. Ivanenko L., Khanenia O. Methods of preparation of students to work with gifted children. The article deals with methodological techniques aimed at the formation of professional competencies of students when working with gifted children.

Key words: work with gifted children, inter-subject Olympiads, creative scientific works.

Ірина Ланова

*Криворізький національний університет, м. Кривий Ріг, Україна
lanovaya@ukr.net*

РОЛЬ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН У ПІДГОТОВЦІ ПЕДАГОГА ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ В ТЕХНІЧНОМУ ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

В умовах здійснення в Україні освітньої реформи українська освіта трансформується в контексті вимог Болонського процесу. Час вимагає нових підходів і напрямків у справі підготовки педагога професійного навчання, який був би конкурентоспроможним, адаптованим до умов життя в інформаційному суспільстві, який би стояв на вершині наукового знання й почувався впевнено у світі безперервних термінологічних змін і перетворень.

Підготовка сучасного педагога професійного навчання передбачає не тільки високий професійний рівень і компетентність майбутнього фахівця, а й виховання висококультурної й високоморальної особистості. У цьому сенсі значне місце відводиться циклу гуманітарних дисциплін – від історії України, курсу «Українська мова (за професійним спрямуванням)» до культурології та психології, – який покликаний сформувати й збагатити загальнокультурний рівень майбутнього викладача, його ерудицію, світогляд, мовний багаж, тобто все те, без чого практично не може обійтися жоден педагог.

Досвід останніх років показує, що гуманітарній складовій у всій вищій школі України приділяється все менше й менше уваги, більше того, зменшується кількість аудиторних годин на викладання дисциплін гуманітарного спрямування. І все це незважаючи на те, що сьогодні все виразніше нав'язується й запроваджується раціональне й споживацьке ставлення до життя, знецінення мовних, моральних і етичних норм, панування культурної продукції низького, а почасти бездуховного спрямування, витіснення освіченості, інтелігентності, високої культури мовлення. У таких умовах діяльність педагога і сам педагог у вищій школі перетворюється на носія не тільки фахових знань, а й гуманітарних і культурологічних у широкому розумінні цього слова.

Загальновідомим є факт: рівень культури й освіченості викладача, його гуманітарне мислення, інтелігентний спосіб поведінки й спілкування є фундаментальною складовою фаховості й методичної озброєності, підґрунтям для творчого зростання та вдосконалення педагогічної майстерності. А всі гуманітарні знання дозволяють і допомагають позбутися всього того, що гальмує становлення й зростання педагога як особистості.

Викладання гуманітарних наук ставить за мету формування в майбутнього педагога певної свідомості. Це і висока культура мовлення, і розуміння своєї ролі в розвитку українського суспільства, і висока професійність та моральність. Крім того, важливу роль у підготовці майбутнього педагога професійного навчання відіграють такі якості, як: уміння встановлювати контакт з аудиторією, мистецтво спілкування, уміння досягати поставлених цілей, творчість, організаторські здібності, аналітичне мислення тощо. Майбутній педагог повинен бути озброєний основними критеріями й орієнтирами, які б допомогли йому зрозуміти справжню суть явища й значення поняття з-поміж великої кількості різних визначень, таких як мова й мовлення, культура й духовність, моральність, професійна етика, честь професії.

Одним із завдань інноваційної освіти сьогодні є її спрямування на формування світогляду майбутнього фахівця. Тому в технічному закладі вищої освіти має бути здійснена переорієнтація на якісно нову технологію навчання. Однією з таких технологій має бути гуманітарна підготовка, що здійснюється через викладання циклу гуманітарних дисциплін, зокрема курсу «Української мови (за професійним спрямуванням)». Першочерговим завданням технічних закладів вищої освіти є формування всебічно розвиненої, суспільно активної особистості, яка здатна самостійно поповнювати свої знання, вільно й комунікативно доцільно спілкуватися в різних сферах суспільного життя, створювати комфортні умови для обміну інформацією, розв'язувати важливі життєві проблеми, швидко орієнтуватися у великому потоці інформації. Задля виховання такої особистості необхідно підпорядковувати весь навчальний процес не тільки виробленню в студентів системних знань, а й формуванню загальних умінь для розвитку пізнавальної особистості, навичок професійного спілкування та дотримання правил ділової етики, виробленню вмінь оформляти найуживаніші ділові папери, закріпленню основних орфографічних норм, розвитку культури мовлення, мислення й поведінки особистості.

В умовах українського сьогодення, коли йде непростий пошук спільнотою своєї національної ідентичності, активно переосмислюється минуле й іде повернення до власних витоків української мови, української історії, розбудовується держава та її інституції, формується політична нація, педагогові, окрім загальногуманітарних знань, потрібна ще й виразна позиція в царині всіх цих питань. Отже, гуманітарна підготовка повинна стати однією з опорних конструкцій системи фундаментальної підготовки майбутнього педагога професійного навчання в технічному закладі вищої освіти як гармонійно розвиненої особистості, справжнього представника інтелігенції.

Анотація. Ланова І. Роль гуманітарних дисциплін у підготовці педагога професійного навчання в технічному закладі вищої освіти. У статті висвітлено питання значущості гуманітарних дисциплін, зокрема курсу «Українська мова (за професійним спрямуванням)», у підготовці педагога професійного навчання в технічному закладі вищої освіти. Визначено першочергове завдання технічних закладів вищої освіти у процесі формування всебічно розвиненої, суспільно активної особистості.

Ключові слова: педагог професійного навчання, професійний рівень майбутнього фахівця, гуманітарна підготовка, гуманітарне мислення.

Аннотация. Лановая И. Роль гуманитарных дисциплин в подготовке педагога профессионального обучения в техническом заведении высшего образования. В статье освещены вопросы значимости гуманитарных дисциплин, в частности курса «Украинский язык (по профессиональному направлению)», в подготовке педагога профессионального обучения в техническом заведении высшего образования. Определена первоочередная задача технических высших учебных заведений в процессе формирования всесторонне развитой, общественно активной личности.

Ключевые слова: педагог профессионального обучения, профессиональный уровень будущего специалиста, гуманитарная подготовка, гуманитарное мышление.

Annotation. Lanovaya I. The role of the humanities in the preparation of a teacher of vocational training in a technical institution of higher education. The article highlights the issues of the significance of the humanities, in particular the course "Ukrainian language (by professional direction)", in the preparation of a teacher of vocational training in a technical institution of higher education. The primary task of technical higher educational institutions in the process of forming a comprehensively developed, socially active person is defined.

Key words: teacher of vocational training, professional level of a future specialist, humanitarian training, humanitarian thinking.